

Οι απειλές Χεζμπολάχ έναντι της Κύπρου ως υπόμνηση για αναζήτηση «καταφυγίου» ασφάλειας

Δρ. Χριστόφορου Φωκαΐδη
και Δρ. Κωνσταντίνου Αδαμίδη

Κείμενο Ανάλυσης

Ιούλιος 2024
Αρ.20

Εικόνα εξωφύλλου: philenews.com

Copyright © 2024 | All Rights Reserved

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Διεύθυνση: Ανδρέα Ζάκου, Γρ.301, 2404 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος.

Τηλέφωνο: +357 22 664470 ■ Email: info@ispd.org.cy ■ www.ispd.org.cy

Το Ινστιτούτο προάγει τον ελεύθερο και ανοιχτό δημόσιο διάλογο που εδράζεται στον ορθολογισμό και στην επιστημονική τεκμηρίωση. Οι απόψεις που εκφράζονται σε δημοσιεύσεις του Ινστιτούτου εκφράζουν αποκλειστικά τον/την συγγραφέα ή τους συγγραφείς και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις του Ινστιτούτου.

Πρόεδρος ΙΜΠΔ

Περί του συγγραφέα

Ο Χριστόφορος Φωκαΐδης είναι πανεπιστημιακός και πρώην υπουργός άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (με δευτερεύοντα κλάδο τις Πολιτικές Επιστήμες) του Πανεπιστημίου Κύπρου, από το οποίο απέκτησε και δεύτερο πτυχίο στις Τουρκικές Σπουδές. Έχει λάβει επίσης μεταπτυχιακό τίτλο στην Ευρωπαϊκή Πολιτική και στις Σπουδές στη Δημοκρατία από το Πανεπιστήμιο του Kent στο Ηνωμένο Βασίλειο, απ' όπου αναγορεύθηκε ακολούθως σε διδάκτορα Πολιτικών Επιστημών και Διακυβέρνησης. Από τα φοιτητικά του χρόνια είχε έντονη ανάμειξη στα κοινά και στην πολιτική. Διετέλεσε, μεταξύ άλλων Πρόεδρος της Νεολαίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Επικεφαλής της Σχολής Πολιτικής Επιμόρφωσης του ΔΗΣΥ και Μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου. Έχει εργαστεί ως ερευνητής και έχει διδάξει επί σειρά ετών ως λέκτορας στο τομέα των πολιτικών επιστημών σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τον Μάρτιο του 2014 έγινε δεκτός για visiting fellowship στο Πανεπιστήμιο του Yale στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Τον Απρίλιο του 2014 διορίστηκε από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, ως Υπουργός Άμυνας, αξίωμα από το οποίο υπηρέτησε μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2018. Κατά τη διάρκεια της υπουργίας του προωθήθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού της Εθνικής Φρουράς σε ημιεπαγγελματικό στρατό ενώ καθιερώθηκε μια νέα πολιτική αμυντικής διπλωματίας, με ανάπτυξη στρατιωτικών συνεργασιών με σειρά γειτονικών και άλλων κρατών. Μετά το πέρας της υπουργικής του θητείας ανέλαβε θέση Επίκουρου Καθηγητή (Adjunct) στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Είναι ιδρυτής και Πρόεδρος του Ινστιτούτου Μελετών Πολιτικής και Δημοκρατίας.

Διευθυντής ΙΜΠΑ

Περί του συγγραφέα

Ο Δρ Κωνσταντίνος Αδαμίδης είναι ο Διευθυντής του Ινστιτούτου Μελετών Πολιτικής και Δημοκρατίας. Είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων και Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικής και Διακυβέρνησης στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (UNIC), όπου εκτελεί και καθήκοντα Διευθυντή της Διπλωματικής Ακαδημίας. Πέραν από τις ακαδημαϊκές του δραστηριότητες, ο Δρ. Αδαμίδης συνεργάζεται συχνά με υπηρεσίες της κυβέρνησης, ιδιαίτερα με τα Υπουργεία Εξωτερικών και Άμυνας, την Εθνική Φρουρά, καθώς και με ξένες διπλωματικές αποστολές στην Κύπρο για θέματα που αφορούν την ασφάλεια και τη γεωπολιτική. Το 2014, ο Πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης διόρισε τον Δρ. Αδαμίδη ως Μέλος του πρώτου Γεωστρατηγικού Συμβουλίου της Κυπριακής Δημοκρατίας (2014-2018). Ο Κωνσταντίνος είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στις Πολιτικές Επιστήμες και στις Διεθνείς Σπουδές, κάτοχος μεταπτυχιακού στη Διπλωματία και στις Διεθνείς Σχέσεις, έχει MBA στα Χρηματοοικονομικά και επίσης BSc στα Οικονομικά (major) και στις Πολιτικές Επιστήμες (minor).

Οι απειλές Χεζμπολάχ έναντι της Κύπρου ως υπόμνηση για αναζήτηση «καταφυγίου» ασφάλειας

Είχαμε επανειλημμένα επισημάνει το παράδοξο του ότι ενώ Κύπρος λειτουργεί ως συνεισφορέας ασφάλειας για τους δυτικούς εταίρους (Ευρωπαίους και Αμερικανούς), η ίδια δεν επωφελείται εμπράκτως – με όρους ασφάλειας – γι' αυτή τη συνεισφορά (βλ. ενδεικτικά *ISPD Newsletter Οκτωβρίου 2023* και *ISPD Newsletter Απριλίου 2024*). Είναι ασφαλώς θετικό το γεγονός ότι ενισχύεται το πολιτικό και διπλωματικό αποτύπωμα της χώρας ως προς τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή, μέσα από τον αναβαθμισμένο ρόλο που διαδραματίζει η Κύπρος, την τελευταία κυρίως δεκαετία, στον ευρύτερο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Ωστόσο, σε μια εύθραυστη γεωπολιτική ζώνη, όπως αυτή στην οποία βρίσκεται η Κύπρος, κάθε κράτος και ειδικά ένα μικρό κράτος, οφείλει πρωτίστως να θωρακίζει τη δική του ασφάλεια.

Η θεωρία του «καταφυγίου» (shelter theory) εξειδικεύει τους λόγους που τα μικρά κράτη αναζητούν προστασία και υποστήριξη από μεγαλύτερες δυνάμεις ή διεθνείς οργανισμούς για να ενισχύσουν την ασφάλεια, την οικονομική τους σταθερότητα και την πολιτικοδιπλωματική τους θέση, ως αποτέλεσμα ακριβώς των περιορισμένων πόρων και της περιορισμένης ισχύος που διαθέτουν. Στην περίπτωση της Κύπρου, η ένταξη κυρίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση - και συμπληρωματικά, σε ένα βαθμό, η δημιουργία στρατηγικών συμμαχιών και η συμμετοχή σε πολυμερή περιφερειακά σχήματα - , έχει ενισχύσει πολιτικά, διπλωματικά και οικονομικά την Κυπριακή Δημοκρατία. Δεν έχει όμως θωρακίσει την ασφάλεια της χώρας έναντι ορατών απειλών που αντιμετωπίζει, και οι οποίες δεν επικεντρώνονται μόνο στην Τουρκία.

Η για πρώτη φορά ανοικτή στοχοποίηση της Κύπρου από τον ηγέτη της Χεζμπολάχ, Χασάν Νασράλα, αποτελεί επιβεβαίωση ενός προβλέψιμου σεναρίου. Η πρώτη αντίδραση, βεβαίως, της κυπριακής κυβέρνησης, μετά τη δήλωση-απειλή πως η Κύπρος θα καταστεί μέρος του πολέμου, σε περίπτωση που παρέχει διευκολύνσεις στο Ισραήλ, ήταν η ενδεδειγμένη. Επιχείρησε να χαμηλώσει τους τόνους, υπενθύμισε τις παραδοσιακές σχέσεις με τον Λίβανο,

υπέδειξε πως η Κύπρος δεν εμπλέκεται με οποιοδήποτε τρόπο στον πόλεμο και ανέδειξε την πρωτοβουλία για ανθρωπιστική βοήθεια προς τους Παλαιστίνιους. Προς την ορθή κατεύθυνση υπήρξε και η επίσημη δήλωση από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι «οποιαδήποτε απειλή εναντίον ενός από τα κράτη μέλη μας είναι απειλή εναντίον της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Η διαχείριση αυτή δεν θα πρέπει, ωστόσο, καθόλου να οδηγεί σε εφησυχασμό. Σε επικοινωνιακό επίπεδο, η κυπριακή κυβέρνηση έπραξε ότι έπρεπε να πράξει. Το θέμα έχει υποχωρήσει πλέον από την ατζέντα της επικαιρότητας. Οι κίνδυνοι, ωστόσο, από νέου τύπου προκλήσεις ασφάλειας δεν έχουν υποχωρήσει και ούτε θα υποχωρήσουν στο ορατό μέλλον – αντιθέτως, ενδέχεται να ενταθούν.

Ζούμε σήμερα σε ένα ρευστό διεθνές περιβάλλον αυξημένης ανασφάλειας που σηματοδοτείται από την επιστροφή των πιο «παραδοσιακών» μορφών πολεμικών συγκρούσεων, όπως στην περίπτωση της Ουκρανίας και της Γάζας, την ανάδειξη νέων ασύμμετρων απειλών από κρατικούς αλλά και μη-κρατικούς/ημι-κρατικούς δρώντες (π.χ. Χεζμπολάχ, Χούθι), την ολοένα και μεγαλύτερη χρήση νέων μορφών υβριδικών απειλών αλλά και το φαινόμενο των πολυκρίσεων. Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον, η ανάδειξη ακραίων και λαϊκιστών σε μια σειρά ισχυρών χωρών, ανά το παγκόσμιο, ενισχύει το περιβάλλον αστάθειας και αβεβαιότητας.

Δεν θα πρέπει, συνεπώς να επαναπαυόμαστε μέσα από αναλύσεις που εδράζονται σε ορθολογικές παραδοχές ως προς τις προθέσεις του Ιράν ή και του ηγέτη, πολύ περισσότερο, της Χεζμπολάχ. **Σε μια κρίση – και στις περιπτώσεις ειδικά ανάλογων δομών εξουσίας – τα πράγματα δεν**

“Η ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής αναμένεται να βρίσκεται υπό συνεχή διακινδύνευση τα επόμενα χρόνια, καθώς αναθεωρητικά κράτη ή ακόμα τρομοκρατικές οργανώσεις ή και ημικρατικοί δρώντες, ενδέχεται να αποκτήσουν πρόσβαση σε ακόμα πιο εξελιγμένης τεχνολογίας ή και μεγαλύτερης εμβέλειας στρατιωτικά μέσα. ”

κινούνται πάντα με βάση ορθολογικές προβλέψεις. Το βέβαιο είναι πάντως ότι από την ώρα που η Κύπρος στοχοποιείται μέσα από δημόσιες δηλώσεις, έστω κι' αν αυτό γίνεται με στόχο την άσκηση πίεσης προς το Ισραήλ ή και προς Ευρωπαίους και Αμερικανούς για να πιέσουν το Ισραήλ, ο ενδεχόμενος κίνδυνος που υπήρχε και πριν τις δηλώσεις Νασράλα, σχηματοποιείται τώρα υπό τη μορφή συγκεκριμένης απειλής. Και η απειλή αυτή θα συνεχίσει να υφίσταται, όσο τουλάχιστον παραμένει ανοικτό το σενάριο διεύρυνσης του πολέμου στη Γάζα.

Ακόμα όμως κι' αν δεν είχαν γίνει οι δηλώσεις Νασράλα, η Κύπρος θα έπρεπε - ούτως ή άλλως - να είχε ήδη κινηθεί προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μιας αποτρεπτικής «ασπίδας» έναντι ανάλογων απειλών. Η ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής αναμένεται να βρίσκεται υπό συνεχή διακινδύνευση τα επόμενα χρόνια, καθώς αναθεωρητικά κράτη ή ακόμα τρομοκρατικές οργανώσεις ή και ημικρατικοί δρώντες, ενδέχεται να αποκτήσουν πρόσβαση σε ακόμα πιο εξελιγμένης τεχνολογίας ή και μεγαλύτερης εμβέλειας στρατιωτικά μέσα. Σε στρατηγικό επίπεδο, λοιπόν, ο κίνδυνος μιας ασύμμετρης απειλής εξ ανατολών θα συνεχίσει να υφίσταται καθώς (1) η Κύπρος ενσωματώνεται ολοένα και περισσότερο - μέσω Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέσω ενίσχυσης των δεσμών με τις ΗΠΑ - στο δυτικό σύστημα ασφάλειας και (2) οι Βρετανικές Βάσεις θα συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται για να παρέχουν υποστήριξη σε στρατιωτικές επιχειρήσεις σε βάρος συμφερόντων του Ιράν και των συμμάχων του στην περιοχή.

“Η πραγματικότητα είναι πως στον σημερινό κόσμο ο μόνος οργανισμός «συλλογικής ασφάλειας» που θα μπορούσε να θωρακίσει την Κύπρο από νέου τύπου απειλές είναι το ΝΑΤΟ, στο οποίο ανήκουν, άλλωστε, 23 από τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο οποίο έχουν καταφύγει πολύ πρόσφατα και χώρες παραδοσιακά ουδέτερες, όπως η Φινλανδία και η Σουηδία”

Δεν χρειάζεται να προσθέσει κανείς εδώ πως αναθεωρητικές δυνάμεις (παγκόσμιας ή περιφερειακής εμβέλειας), προεξάρχουσας της Τουρκίας, είναι δυνατό να εκμεταλλευτούν την ευαλωτότητα αυτή που παρουσιάζει η

Κύπρος προκειμένου, συγκεκαλυμμένα ή μη, να ενθαρρύνουν ή και να συνεργήσουν προς την κατεύθυνση της υπονόμησης της ασφάλειας του κυπριακού κράτους. Θα πρέπει, συνεπώς, να γίνει σαφές, πως ανεξάρτητα από τη λύση ή όχι του Κυπριακού, **το ζήτημα της ασφάλειας θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως κορυφαία προτεραιότητα του κυπριακού κράτους στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης «στρατηγικής εθνικής ασφάλειας».**

Οι προσφερόμενες επιλογές της Κύπρου κατατείνουν όλες προς την ίδια κατεύθυνση και μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά, δεδομένου μάλιστα ότι δεν είναι όλες άμεσα εφικτές. Η πρώτη και θεμελιώδης επιλογή - επιλογή με την έννοια ότι συνεπάγεται προτεραιοποίηση σε πόρους - είναι η περαιτέρω ενίσχυση των ενόπλων δυνάμεων της Κύπρου, μέσα κυρίως από την προμήθεια σύγχρονων οπλικών συστημάτων αεράμυνας (αντιπυραυλικής και αντι-drone προστασίας). Σε καμιά περίπτωση, ωστόσο, οι αμυντικές δυνατότητες που μπορεί να διαθέτει ένα κράτος από μόνο του, και ειδικά ένα μικρό κράτος, όπως η Κύπρος, δεν είναι αρκετές. Είναι αρκούτως ενδεικτικό το γεγονός ότι ακόμα και στην περίπτωση του Ισραήλ, που διαθέτει μια από τις ισχυρότερες αντιπυραυλικές ασπίδες παγκοσμίως, χρειάστηκε η συνδρομή από Η.Π.Α., Η.Β. και άλλους, προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την επίθεση που δέχτηκε από το Ιράν τον περασμένο Απρίλιο.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι πολύ πρόσφατα, ο πρωθυπουργός της Ελλάδας Κυριάκος Μητσοτάκης, μαζί με τον ομόλογο του της Πολωνίας Ντόναλτ Τουσκ επισήμαναν την ανάγκη να αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μια κοινή αντιπυραυλική ασπίδα. **Η Κύπρος έχει κάθε λόγο να «υπερθεματίσει» ανάλογες πρωτοβουλίες, όπως και να συνδράμει με οποιασδήποτε τρόπο προς την κατεύθυνση της προώθησης των διεργασιών για μια κοινή ευρωπαϊκή άμυνα.** Όμως απέχουμε πολύ, για την ώρα, απ' αυτό το σημείο, ακόμα κι' αν μια ενδεχόμενη εκλογή Τραμπ στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, ίσως επιταχύνει τις εξελίξεις.

Η πραγματικότητα είναι πως στον σημερινό κόσμο ο μόνος οργανισμός «συλλογικής ασφάλειας» που θα μπορούσε να θωρακίσει την Κύπρο από νέου τύπου απειλές είναι το ΝΑΤΟ, στο οποίο ανήκουν, άλλωστε, 23 από τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο οποίο έχουν καταφύγει πολύ πρόσφατα και χώρες παραδοσιακά ουδέτερες, όπως η Φινλανδία και η

Σουηδία. Είναι προφανές, ωστόσο, πως ένα ενδεχόμενο αίτημα της Κύπρου να ενταχθεί στη Συμμαχία, θα προσέκρουε στο βέτο που θα εξασκούσε η Τουρκία, ως κράτος μέλος.

Αυτό δε σημαίνει, βεβαίως, ότι θα πρέπει η Κύπρος να παραιτηθεί από μια τέτοια προσπάθεια. Στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής, και σε συνεργασία με την Ελλάδα, η Κύπρος θα μπορούσε να κινηθεί τόσο σε πολιτικό, όσο και επιχειρησιακό επίπεδο, προς την κατεύθυνση της εναρμόνισης και προσέγγισης με το ΝΑΤΟ, προετοιμάζοντας παράλληλα, σε διπλωματικό επίπεδο, τις κατάλληλες προϋποθέσεις έτσι ώστε στην κατάλληλη συγκυρία, να επιδιωχθεί άρση του τουρκικού βέτο. Αυτό θα μπορούσε, για παράδειγμα, να προκύψει με παράλληλη άρση του ελληνικού βέτο για την ένταξη μιας τρίτης χώρας στη Συμμαχία ή και με άρση του ελληνικού και κυπριακού βέτο σε επίπεδο Ε.Ε. για εξόχως σημαντικά ζητήματα που αφορούν την Τουρκία.

Τα πολύ ενδεικτικά αυτά σενάρια θα πρέπει ασφαλώς να τύχουν λεπτομερούς επεξεργασίας στο πλαίσιο μιας κοινής εθνικής στρατηγικής ανάμεσα σε Κύπρο και Ελλάδα. Εκ των πραγμάτων, μια τέτοια στρατηγική δεν μπορεί, ασφαλώς, να μη λαμβάνει υπόψη και τον παράγοντα Κυπριακό. Η προσθήκη του ΝΑΤΟ στην εξίσωση του Κυπριακού, κατακρίβειαν, ενισχύει την αξιοπιστία του αιτήματος ενώ διευκολύνει κατά τρόπο προφανή – προς όφελος της ελληνοκυπριακής πλευράς – τις διαπραγματεύσεις σε ότι αφορά το κρίσιμο ζήτημα της ασφάλειας. **Η εγγύηση της ασφάλειας μιας - ενταγμένης στο ΝΑΤΟ - επανενωμένης Κύπρου περνά εκ των πραγμάτων στην ευθύνη της Συμμαχίας (μέλη της οποίας είναι όλες οι εγγυήτριες χώρες με βάση τη Συνθήκη του 1960).**

“Για όσο καιρό, πάντως, η Τουρκία επιλέγει να μπλοκάρει την ένταξη της Κύπρου στο ΝΑΤΟ, η Κύπρος, σε συνεργασία με τους δυτικούς εταίρους (από την εξίσωση δεν μπορεί να λείπει το Ηνωμένο Βασίλειο που διαθέτει στρατιωτικές βάσεις στην Κύπρο), νομιμοποιείται πολιτικά να αναζητήσει «καταφύγιο» - προσωρινά τουλάχιστον – μέσα από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ”

Σε μια τέτοια περίπτωση, η θέση της Άγκυρας και του Ερσίν Τατάρ για συνέχιση των τουρκικών εγγυήσεων καθίσταται πολιτικά εντελώς έωλη.

Η θετική αυτή διασύνδεση ανάμεσα στη λύση του Κυπριακού και την ένταξη στο ΝΑΤΟ, δεν πρέπει, ωστόσο, να καθιστά την κυπριακή αίτηση όμηρο της μη-λύσης. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Τουρκία θα είχε πιθανότατα περισσότερους λόγους να αντιτάσσεται στη λύση. Όπως και στην περίπτωση, της ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου, η λύση δεν πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για ένταξη.

Άλλωστε, αν και η Τουρκία παραμένει μακράν η κύρια απειλή που αντιμετωπίζει η Κύπρος, δεν είναι η μόνη απειλή. Αν αυτό ακουγόταν κάπως θεωρητικό για κάποιους στο παρελθόν, οι απειλές Νασράλα, δεν αφήνουν πλέον περιθώρια αμφισβήτησης ως προς τους πραγματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος. Η Κύπρος, λοιπόν, οφείλει να διεκδικήσει για τον εαυτό της το δικαίωμα συμμετοχής σε ένα συλλογικό σύστημα ασφάλειας, που θα της παρέχει προστασία από εξωτερικές απειλές, δεδομένου μάλιστα ότι συνεχίζει να εναρμονίζεται με τις στρατηγικές επιδιώξεις της Δύσης, αφενός ως κράτος μέλος της Ε.Ε., και αφετέρου ως χώρα με την οποία οι Η.Π.Α. έχουν εγκαθιδρύσει Στρατηγικό Διάλογο.

Για όσο καιρό, πάντως, η Τουρκία επιλέγει να μπλοκάρει την ένταξη της Κύπρου στο ΝΑΤΟ, η Κύπρος, σε συνεργασία με τους δυτικούς εταίρους (από την εξίσωση δεν μπορεί να λείπει το Ηνωμένο Βασίλειο που διαθέτει στρατιωτικές βάσεις στην Κύπρο), νομιμοποιείται πολιτικά να αναζητήσει «καταφύγιο» - προσωρινά τουλάχιστον – μέσα από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες. Το γεγονός ότι η Τουρκία, που αναμένεται να μπλοκάρει την ένταξη της Κύπρου στο ΝΑΤΟ, φλερτάρει σήμερα τόσο με τη Ρωσία, όσο και με το Ιράν - και γενικά το γεγονός ότι οι σχέσεις της Τουρκίας με τη Δύση είναι ίσως χειρότερες από ποτέ - διευκολύνει τους χειρισμούς από πλευράς κυπριακής κυβέρνησης.

Γενικά, η παρούσα συγκύρια παρέχει μια καλή ευκαιρία στην κυπριακή κυβέρνηση, η οποία οφείλει να κινηθεί γρήγορα, αποτελεσματικά, και χωρίς τυμπανοκρουσίες. Πρωτοβουλίες, όπως αυτή που ανακινήθηκε πρόσφατα για την επέκταση και αναβάθμιση της Ναυτικής Βάσης στο Μαρί, θα πρέπει να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, που θα ενισχύει τη στρατηγική

επιδίωξη για ένταξη της Κύπρου σε συλλογικά σχήματα ασφάλειας, παρακάμπτοντας, όπου είναι δυνατό, τις τουρκικές ενστάσεις.

Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται ένα νέο αφήγημα που να ξεπερνά τις δικαιολογημένες πικρίες του παρελθόντος σε σχέση με τον ρόλο του ΝΑΤΟ και της Δύσης. Η Κύπρος δεν μπορεί ούτε να παραμένει προσκολλημένη σε αναχρονιστικά δόγματα του παρελθόντος, ούτε, βεβαίως, έχει όφελος να αναπαράγει μια ρητορική που προσφέρει λεία στην τουρκική προπαγάνδα, που προφανώς θα επιχειρήσει να παρουσιάσει οποιαδήποτε προσπάθεια αναβάθμισης της αμυντικής ικανότητας της Κύπρου ως αντι-τουρκικό άξονα.

Για την επιτυχία μιας τέτοιας στρατηγικής, η πλήρης, ουσιαστική και ανυπόκριτη συνεργασία ανάμεσα σε Αθήνα και Λευκωσία αποτελεί εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση. Φωτεινό παράδειγμα μιας τέτοιας συνεργασίας υπήρξε η συνεργασία κατά τη δεκαετία 1993-2003, ανάμεσα στην κυβέρνηση Κληρίδη και στη κυβέρνηση Παπανδρέου/Σημίτη, που οδήγησε τελικά και στην ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.